

Összerkesztő és ideglenes felelős szerkesztő:
Dr. Olosz Lajos
Laptulajdonos a **CORVIN**
Borítóké B. I.

VELI NÍRLAP

A timisterontali törvénysek bej. sz. 83. (Dos. No. 934/1938).
Alapította:
Dr. VUCHETICH ENDRE
és **Dr. VARNAY ELEMÉR**

Ziarul Comunităţii Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népkezősség lapja

Két szovjet hadsereg utban Ploesti és Bucuresti felé

Reuter-jelentés a Románia részéről elfogadott szovjet fegyverszüneti feltételekről

**A feltételek: 1) A régi román-szovjet határ elfogadása
2) Jóvátétel a Szovjet-Uniónak**

Bulgária kilép a háboruból és visszavonja csapatait a megszállt jugoszláv és görög területekről
Bucuresttől északra heves harcokra került sor a román és a német csapatok között

A nagyvezérkar augusztus 27-i közleménye

Bucuresti (Rador). A nagy vezérkar az augusztus 27-i eseményekről a következőket közli:

Csapataink folytatták elszakadó mozdulataikat a megállapított övezetekben. A fővárosban, ahol minden német ellenállást teljesen megsemmisítettek, tökéletes nyugalom uralkodik. Bucuresttől északra heves harcokra került sor. A német csapatok térségét, bár elkeseredett ellenállást fejtettek ki, jelentős mértékben csökkentették, felszámolásuk folyamatban van. Otopeni de Jos-t felszabadítottuk. A Ploesti-Buzău-vidéken a német csapatok erőket tömörítenek, hogy a Buzău és a Prahova völgyén keresztül visszavonuljanak. Munténia és Moldva többi vidékein teljes nyugalom uralkodik és a kis német csoportok lefegyverzése és internálása zavartalanul megy végbe. Erdélyben a német erők gyenge magyar erőkkel, megkísérelték a határ átlépését, hogy megtámadjanak

bennünket Brasov vidékén és még egy másik ponton, de véres veszteségeik mellett visszavertük őket. Brasov övezetében több mint 800 foglyot, valamint gazdag hadizsákmányt ejtettünk, közöttük egy nagy egészségügyi lerakatot.

A Dunán egy 40 hajóból álló német karaván megkísérelte a menekülést nyugat felé, de közvetlenül nyomon követi és támadja a román folyami flotta, valamint támadják a kikötők ütegei is. Két német órhajót és 4 vontató hajót elsüllyesztettek, két hajót elfogtak, tizet pedig súlyosan megrongáltak. Ezenfelül tegnap 10 német repülőgépet, közöttük 2 Gigant-rendszerű repülőgépet elfogtak. Eddig 12.000 foglyot ejtettünk és felette gazdag hadi zsákmányra tettünk szert: nagymennyiségű hadianyagot, vasuti szerelvényeket és sok száz gépesített járművet zsákmányoltunk.

A miniszterelnökség felhívása a szovjet hadsereg megfelelő fogadtatása érdekében

Bucuresti (Rador). A miniszterelnökség közli:

Felkérjük a közigazgatási és rendőri hatóságokat, a csendőrséget, valamint a polgári lakosságot, hogy a szovjet hadsereget megfelelő fogadtatásban részesítsék, mert az barátként jön, hogy az országot megszabadítsa a német hadseregtől.

A helyi hatóságok kötelesek helyükön maradni.

Bucuresti (Rador). A miniszterelnökség közli:

Bizonyos, nem jól tájékozott lapok és személyek különböző híreszteléseket terjesztenek a Szovjet-Unióval és egyes kiemelkedő külföldi személyiségekkel kapcsolatban. Ezek a híresztelések azt a célt szolgálják, hogy a közvéleményt elcsúszasszék és megtévedszék. Kérjük a közönséget, ne adjon hitelt ezeknek a

híreszteléseknek, mert a nagyvezérkar és a miniszterelnökség a legteljesebb gondossággal, idejében tájékoztatja az országot a katonai eseményekről és minden más fontos eseményről.

Bucuresti. Az ellenséges forrásból származó híresztelésekkel szemben jelentik, hogy Timisoara-Temesvárot, valamint a Bánság minden városában a román csapatok teljesen urai a helyzetnek. A német csapatokat lefegyverez-

ték, emélfogva mindenütt a legteljesebb a rend.

Hivatalos forrásból közölték, hogy Orsovánál egy német katonai vonat megkísérelte a menekülést Németország felé, de a román csapatok megállították a vonatot és a lakosság közreműködésével lefegyverezték s internálták az összes német katonákat, akik megkísérelték az ellenállást.

Románia elfogadta a Szovjet-Unió fegyverszüneti feltételeit

Bucuresti (Rador). A Reuter-ügynökség jelenti Londonból: Az angol hírközvetítő szolgálat, vasárnap közölte, hogy a román kormány elfogadta a Szovjet-Unió kormánya részéről felajánlott fegyverszüneti feltételeket. Ezek a feltételek: Románia és a Szovjet-Unió régi határainak elfogadása, valamint a jóvátételek, amelyeket Románia meg fog adni a Szovjet-Uniónak.
Ugyanez a hírforrás közli azt is, hogy

román erők a német csapatok mögött szilárdan tartják a Kárpátok lábait, a szovjet erők pedig Duna alsó folyásának

Galatit elfoglalták az oroszok

Bucuresti (Rador). Londonból jelent a Reuter-ügynökség: A brit hírszolgálat augusztus 28-án, hétfőn reggel közölte, hogy a szovjet erők áthaladtak a Focsani-Galati vonalon és elfoglalták Galati városát, ahol a német erők hevesen harcoltak, de ellenállásukat megör-

északi partja mentén a Duna-torkolatától számított 60 kilométernyire nyomultak előre.

ték. Rövid idővel ezután, még vasárnap este a szovjet hadsereg már csak 100 kilométerre volt Ploesti-től és emélt csak valamivel több kilométernyire Bucuresttől.

Bucuresti (Rador). A Chisinau-tól délnyugatra körülzárt 12 német had-

osztály sorsa végre megpecsételődött. A felgöngyölítés körzete a legszűkebb helyen több mint 100 kilométer széles, ez minden irányból támadják és számos kis csoportra szakították szét. A szóbanforgó német hadsereg a teljes felszámolás előtt áll. A csataterén eddig 3 német tábornok holttestét találták meg és a még nem teljes adatok szerint más 4 német tábornok esett fogságba. Az elmúlt 24 órában további 18.000 német katona került fogságba, a román csapa-

tok pedig még 12.000 német katonát és tisztet fegyvereztek le.

„Második Sztalingrád”

A Reuter-jelentés ezután így folytatódik: Londonban kijelentik, hogy Sztalingrád óta a német erők még nem szenvedtek ilyen tömeges veszteséget egy helyen sem, úgy hogy ennek kihatását valóban végzetesnek kell tekinteni a német hadsereg szempontjából.

Elhárított német támadás

Giurgiu-nál

Augusztus 28-án, hétfőn reggel Londonban még közölték azt is, hogy a német csapatok a szombati nap folyamán Bulgária felől jövet megkísérelték Giurgiu megármadását, hogy segítséget vigyenek a német csapatoknak Bucurestől vidékére. Ezt a kísérletet azonban a román csapatok megtörték és a németeket a Duna bolgár partjára vetették vissza.

A román csapatok e harcát 400 angol-amerikai nehéz bombavető repülőgép támogatta, amelyek ebből a célból jöttek Olaszországból és a harcok során jelentős veszteségeket okoztak a német csapatoknak.

A Reuter-ügynökség hétfő reggeli jelentése befejezésül azt közli, hogy Bucurestől északra a román csapatok még harcban állnak a német erőkkel, de a német csapatok Ploesti vidékén már visszavonulásra tesznek előkészületeket.

Bucurestiben letartóztatták Antonescu tábornagyot

Bucuresti (Rador). A Reuter-ügynökség jelenti, hogy Antonescu Ion tábornagy, Románia volt államvezetője Bucurestiben van. Letartóztatták.

London. (Reuter). A moszkvai rádió közlése szerint Antonescu marsall Bucurestiben a királyi palotában van le-

tartóztatásban. Ugyanakkor a német katonák misszió is internálták, Hansen tábornokkal, a misszió vezetőjével az élen. Más németeket is internáltak Bucurestiben.

MINISZTERIUMOK GÉPKOCSI-JÁNAK BESZÓGÁLTATÁSA

Bucuresti. (Rador). A miniszterelnökség felszólítja a volt kormány valamennyi miniszterét és államtitkárát, hogy 24 órán belül szolgáltatassák vissza az egyes minisztériumok gépkocsijait.

A romániai petróleum

többé nem a németeké

— írja egy angol lap

Bucuresti. Londonból jelenti a Reuter-ügynökség: Az angol rádió közli, hogy a londoni lapok vasárnapi kiadásai első oldalon foglalkoznak a romániai eseményekkel. A Sunday Times című angol lap azt írja, hogy Románia határozata következtében Németország elvesz-

tezte utolsó természetes petróleumforrását is. Németország elvesztette a Bulgáriával való összeköttetést és elvesztette a kárpáti gátat is. Romániában összeomlott a diktatura. Antonescu marsall fogoly a királyi palotában. A román nép az önkormányzat mellett foglalt állást.

A köztisztviselők haladéktalanul folytassák tevékenységüket

Bucuresti. (Rador). A miniszterelnökség közli, hogy a folyamatban lévő munkálatok, valamint a kérvények haladéktalan megoldására, a bombaveszély miatt eltávozott valamennyi köztisztviselő 48 órán belül jelentkezni tartozik az illetékes hivataloknál, ott ahol ezek vannak, és azonnal kezdje meg mindenki újabb rendes tevékenységét. A bucuresti központi szolgálatok szabályszerűen működnek. A hatóságok vezetői felelősek a rendelkezés végrehajtásáért.

London: Nem elég a semlegesség, Bulgáriának cselekvő részt kell vállalnia a Balkán felszabadításában

Bucuresti. (Rador). Londonból jelenti a Reuter-ügynökség: A bolgár kormány még az elmúlt hét végén tudomására hozta Anglia, az Egyesült Államok és a Szovjet-Unió kormányainak, hogy Bulgária ki akar lépni a háborúból és vállalja azt a kötelezettséget, hogy az ország területén lévő német csapatokat s azokat is, amelyek ezután lépnek bolgárföldre, lefegyverzi. A szövetséges kormányok még nem adtak semmiféle választ erre a bolgár ajánlatra, az angol lapok azonban vasárnap a véleményüknek adtak kifejezést, hogy Bulgária ajánlatát a szövetségesek nem tekintik kielégítőnek. A Daily Telegraph hangsúlyozza, hogy Bulgária — miután a német erők oldalán közreműködött Jugoszlávia és Görögország elfoglalásában s a bolgár csapatoknak visszavonása ebből a két szövetséges országból nem jelent még elégtételt — nem tanúsíthat most semleges magatartást, hanem cselekvő részt kell vállalnia e két ország felszabadításában, a még Görögországban és Jugoszláviában található német erők ellen. Ugyanennek a véleménynek ad kifejezést a Times című londoni lap is. Elismeri a lap, hogy Bulgáriának a háborúból való kiválása egy újabb hatalmas lépés a német főparancsnokság számára a balkáni arcvonalon, Bulgáriának mindazonáltal nagyobb erőfeszítést is kell kifejtenie: Bulgária az egész háború folyamán érintetlenül megmarthatja hadseregét, ennek a hadseregnek azonban most a Balkán felszabadításának szolgálatába kell állania a német megszállás lerázására. A Times hozzáfűzi még, hogy Bulgáriának legalább közlekedési útvonalait kell a szövetséges hadseregek rendelkezésére bocsátania, a német erők leverése érdekében.

kért fegyverszünetet. Most — folytatta az angol hirmagyaró — a németek nagysietve minden irányból a német határ felé vonulnak vissza. Néhány hét múlva vivják meg a döntő csatát.

A politikai hirmagyaró azzal a megállapítással fejezte be fejtegetését, hogy eszmileg valamennyi szövetséges elhagyja a harmadik birodalom süllyedő bárkáját. A délkelet-európai német front a német hadsereg tartotta többi arcvonalal egyforma ütemben omlik össze — mondotta végül a Reuter-ügynökség politikai hirmagyarója a londoni rádióban.

Szovjet közlés

Bulgária elhatározásáról

Bucuresti. (Rador). A Reuter-ügynökség jelenti Londonból: A moszkvai rádió közlése szerint a bolgár kormány bejelentette azt az elhatározását, hogy Bulgária a Szovjet-Unió és Németország között fennálló fegyveres konfliktusban a szigorú semlegesség álláspontját foglalja el és ilyen formán a bulgáriai német csapatokat, valamint azokat is, amelyek ezután lépnek bolgár földre, lefegyverzik és internálják.

Folyamatban a német csapatok lefegyverzése Bulgáriában

London. (Reuter). A brit sajtószerzőgát jelentése szerint a bolgár kormány értesítette Angliát és az Egyesült Államok kormányait, hogy a Bulgáriában levő német csapatok lefegyverzése folyamatban van. A bolgár kormány értesítette a német birodalom kormányát, hogy alárendelte magát a bolgár nép békevágyának és Angliától és az Egyesült Államoktól fegyverszüneti feltételeket kért. A szovjet kormányt értesítették a tárgyalásokról, amelyek befejezési állapotba kerültek. A bolgár kormány augusztus 25-én felkérte a német kormányt, hogy csapatait vonja ki Bulgáriából, mert ellenkező esetben azokat lefegyverzik.

re, hogy a német csapatok mindaddig nem mutatnak hajlandóságot a bolgár terület elhagyására, a bolgár csapatok megkezdtek a német csapatok lefegyverzését.

Draganoff bolgár külügyminiszter értesítette a szövetséges kormányokat arról, hogy azokat a német csapatokat, amelyek megkísérelték, hogy Romániából Bulgária területére lépjenek, lefegyverzik és a hágaí egyezmény határainak

alapján bónnak velük.

A Reuter politikai hirmagyarójának rádiónyilatkozata

London. (Reuter). A Reuter-ügynökség politikai hirmagyarója a londoni rádióban beszélve, Bulgáriának ama elhatározásával kapcsolatban, hogy a szövetségesekkel együtt lép ki a háborúból, elmondotta, hogy Bulgária 1918 szeptember 18-án tette le a fegyvert; hat héttel később Németország

A magyarországi munkásság a szövetségesekkel való megegyezést sürgeti

Bucuresti. (Rador). Londonból jelenti a Reuter-ügynökség: A brit lapok Magyarország helyzetével foglalkozva arról értesülnek, hogy a magyarországi munkásság általános sztrájkra készül arra az esetre, ha a

kormány nem határozta el a megegyezés megkísérlését a szövetségesekkel. Miután Románia és Bulgária kilépett a háborúból és küszöbön áll a szovjet erők összeköttetése Bulgárián keresztül Tito hadseregével, a helyzet vég-

zetése válik Magyarország számára, ha az utolsó pillanatban nem kísérel meg a kilépést a háborúból, — fejeződik be a Reuter hirmagygnökség jelentése.

A helyzet a franciaországi inváziós hadszíntéren

Bucuresti. (Rador). A Reuter-ügynökség jelenti Londonból: A franciaországi hadihelyzetről a következőket közlik:

Dél-Franciaországban a marseillei német ellenállás a vége felé közeledik. Toulon városából és kikötőjéből a német csapatokat egy szűk parti sávra szorították, ahol küszöbön áll felszámolásuk, mert nincs semmi lehetőségük a szervezett védekezésre. Avignon, Arles és Tarascon városát felszabadították és szilárdan tartják a francia és szövetséges csapatok.

Észak-Franciaországban egy kis német harci csoport még ellenáll Párizs és Versailles között, de teljesen el van szigetelve. Közben hatalmas felgöngyölítő akció fenyegeti a Franciaország északnyugati részében levő német erők maradványait, mert mind az amerikai csapatok, mind a Rouen és Mantes között a Szajna átkelt brit csapatok tovább nyomulnak előre. A Szajna torkolatától nyugatra levő településeket, ahol a 7. német páncélos hadsereg maradványai vannak, tegnap jelentősen összeszűkítették. A németek ott egy nagy erdőben tartják állásaikat és az angol-amerikai előnyomulás meg-

állítására törekcszenek, amíg e záróvonall mögött a csapatok átkelnek a folyón. A németeknek azonban el kell hagyniok egész nehéz fegyverzetüket, mert azt a hidak hiánya miatt nem szállíthatják el, — közli a Reuter-jelentés, majd a következőkkel fejeződik be: Az angol-amerikai légi erők közben megszakítás nélkül erős alakulatokkal támadja a német erőket a Szajna és

Sonimes között. Ezen a vidéken az angol-amerikai csapatok csak 60—70 kilométernyi távolságban vannak az Anglia ellen onnan indított szárnyas bombák támaszpontjaitól.

A Szajna-folyót most egy összefüggő 250 kilométeres szakaszon tartják az angol-amerikai erők, amelyek Párizstól keletre érték már a Marne-folyó partját is.

Hisei hower tábornok Párizsban

London. (Reuter). Párizsból érkezett jelentés szerint Eisenhower tábornok, a szövetséges csapatok főparancsnoka, szombaton a francia fővárosba

érkezett és meglátogatta Koenig tábornokot, a franciaországi belső arcvonal főparancsnokát.

Meghíusult merénylet De Gaulle ellen a Notre-Dame-székesegyházban

London. (Reuter). Párizsból jelenti, hogy szombaton a francia fővárosban De Gaulle tábornok ellen merényletet kíséreltek meg. Amikor a tábornok a Notre-Dame-székesegyházban tartott istentiszteleten résztvett, a karzatról egyszerre gépfegyverrel tüzelni keztek. Valamennyien, akik a templomban voltak, a földre vetették magukat, vagy pedig az oszlopok mögött kerestek menedéket. A székesegyházban lévő kato-

nai őrség a merénylőkre vetette magát. A merénylők lefegyverzése után folytatták az istentiszteletet, elénekelték a Te Deumot, majd a francia nemzeti himnuszot.

London. (Rador). A Reuter-ügynökség jelenti: De Gaulle tábornok, az ideiglenes francia kormány elnöke, vasárnap a dél-franciaországi hadszíntéren tartó látogatást. Ugyanakkor Eisenhower tábornok a szövetséges vezérkar magas

rangu tisztjeivel Párizsba érkezett. A főmeglekes éljenzésben értesítette a szövetséges inváziós erők főparancsnokát és lelkes öröm-tüntetést rendezett tiszteletére.

A helyzet Közép-Itáliában

Bucuresti. (Rador). A középolaszországi harcokra vonatkozóan a reuter-ügynökség közli, hogy a legújabb hírek nem számolnak be különösebb eseményekről, a folyamatban levő nagy előkészületek azonban nagyszabású szövetséges akció előjeleinek tekinthetők, első sorban az Adriai-tenger partvidékén, ahol a német erők egészen a gétvonalnak nevezett védelmi rendszerükig szakadtak el. Ezt a vonalat erős angol-amerikai légi kötelékek állandóan bombázzák. Légi támadások folynak az olaszországi német arcvonal mögöttes részei ellen is, egészen az olasz-osztrák határig.

Az olasz partizánok tevékenysége

Bucuresti. (Rador). A Reuter-ügynökség jelenti Londonból: Az olasz partizánok a német arcvonal mögötti Piemont- és Liguria-területekben felelősen élnek tevékenységet fejtenek ki azzal, hogy a németek közlekedési és ellátási vonalait fenyegetik s az ellenséges java

kat és anyagokat pusztítják. E műveletek során a partizánok és a német csapatok között nagyobb méretű harcok is sor kerültek.

A Szabad Jugoszlávia rádióállomása jelenti
București (Rador). A Reuter-ügynökség jelenti Londonból: A Szabad Jugoszlávia rádióállomása jelenti, hogy Tito marsall csapatai az utóbbi időben jelentős számú önkéntes jelentkezéssel

A földközi-tengeri szövetséges főhadiszállás jelenti

București (Rador). Londonból jelenti a Reuter-ügynökség: A földközi-tengeri szövetséges főhadiszállás jelenti, hogy a Dél-Franciaországban ejtett német hadifoglyok száma eléri a 30 ezret. A szám óránként nő. A megvert 19-ik német hadsereg maradványai a Rhone folyó mentén igyekeznek visszavonulni, ahol a német erők száma alig 15.000.

A délfanciaországi körzetben egészen a svájci határig, a partiszállás óta az amerikai csapatok 400 kilométert haladtak előre. *Marseille-ben és Toulonban* az utóbbi 48 óra alatt a szövetségesek 7000 foglyot ejtettek.

Az északfranciaországi hadszíntéren a helyzet nem változott meg különösebben. Az angol-amerikai légi erő éjjel és nappal támadja mind a német csapatokat, mind pedig a németek behajózási kísérleteit.

Figyelmeztetés Elzász Lothringia és Luxemburg lakosságához

London (Reuter). A brit hírgyűnökség jelenti, hogy a szövetségesek tegnap hivatalosan figyelmeztették Elzász, Lothringia és Luxemburg lakosságát, hogy a területek rövidesen hadszíntérré válnak. A felhívás felszólítja a területek lakosságát, akik katonai célpontok közelében laktak, hogy költözzenek kevésbé veszélyes vidékekre, a munkások pedig, akik katonai üzemekben dolgoznak, hagyják ott a munkát és meneküljenek, mert ezeket az üzemeket a szövetségesek rövidesen bombázní fogják.

Fokozódó partizán-tevékenység Belgiumban és Dániában

București (Rador). Londonból jelenti a Reuter-ügynökség: A belgiumi és dániai partizánok tevékenysége az utóbbi időben szintén növekedett. Az elmúlt két hét alatt Belgiumban a partizánok 23 mozdonyt pusztítottak el, a vasuti sineket pedig több, a német katonai szállítások számára életbevágóan fontos szakaszon feltépték vagy elpusztították. Az elmúlt 24 óra leforgása alatt a partizánok tevékenysége következtében 4 német katonai- és lőszer szállító vonat siklott ki.

Dániában a helyzet ugyanilyen. A vasuti és más közlekedési vonalakat rendszeresen pusztítják a partizánok, akik állandóan fennakadást, robbanásokat és nagy késést okoznak a Dánia és Norvégia közötti közlekedésben.

Újabb légitámadások német hadi erőforrások ellen

București (Rador). A Reuter-ügynökség jelenti Londonból: Az elmúlt 48 óra alatt az angol-amerikai légi erő angoljai és olaszországi támaszpontokról felszálló gépeivel feleletje erős tevékenységet folytat. Szászváron és a környékén a német csapatok erős támadás érte Kief és Königsberg városát, ugyenekkor Moszkító-min-tájú repülőgépek Berlint bombázták. Más alakulatok öt mesterséges bálnint-oláallító üzemet, köztük a gelsenkirche-nit és ludwigshafenit támadták. Angol kötelékek tegnap kemény támadást intéztek Hamburg ellen. Ezeknek a kötelékeknek egyrésze más németországi,

szaporodtak. Az önkéntes ujoncok most e csapatok keretében harcolnak az ország felszabadításáért. Egyedül Isztriában két teljes dandárt és több különítményt állítottak fel a jelentkező 10.000 fiatalalemből. Isztriában az utóbbi időben 900 német hadifoglyot ejtettek. Szlavoniában a jugoszláv csapatok 1500 fővel gyarapodtak.

A hadihelyzetéről a Szabad Jugoszlá-

via rádióállomása azt közli, hogy a szerbiai nagy offenzíva jól halad előre. Macedóniában a tisztogatási műveleteket tovább folytatják. Montenegróban elkeseredett harcokban 500 német katonát és tisztet öltek meg. Kelet-Boszniaiban a német csapatoknak három helyen intézett támadását visszaverték, míg Nyugat-Boszniaiban egy nagy német egységet majdnem teljesen megsemmisítettek.

északnyugathollandjai és dániai célpontokat is bombázták. Olaszországi támaszpontokról felszállt kötelékek szilváziai célpontokra támadtak.

Légiámadás több keletporoszországi helység ellen

București (Rador). Londonból jelenti a Reuter-ügynökség: A szovjet légi erőknek Tilsit és más keletporoszországi városok ellen intézett összefogott támadásai egy új szovjet offenzíva előjelének tekinthető ebben a körzetben. Ez egyébként más előkészületekből is

megállapítható. Észtországban a szovjet csapatok 20 kilométernyire vannak Weik fontos közlekedési csomópontól. Weik városa Lettország határára fekszik. Lettországban a bekezdett német csapatok kétségbeesett kísérlete, hogy az őket körülvevő gyűrűből kitorjjenek, kudarcot vallott, — közli a Reuter-ügynökség.

București (Rador). Londonból jelenti a Reuter-ügynökség: Az elmúlt éjjelzeka Moszkító mintájú brit repülőgépek Mannheim városát bombázták. Más kötelékek a Ruhr-vidéket támadták.

Pozsony után egész Szlovákiára kiterjesztették az ostromállapotot

London (Reuter). A londoni rádió jelenti, hogy Szlovákiában kihirdették az ostromállapotot. Mach Sano szlovák belügyminiszter kijelentése szerint erre a

rendszabályra azért volt szükség, mert a szövetségesek ejtőernyősöket és szabóldó csoportokat vittek Szlovákiába.

Legújabb

Két szovjet hadsereg București és Ploeshti felé nyomul előre

București (Rador). Londonból jelenti a Reuter-hírgyűnökség: Miután a szovjet csapatok elfoglalták Galati, Focsani és Kámmicui-Sarat városát és áthadadtak a Duna és a Kárpátok kanyarulata között levő szűk övezetben, két szovjet hadsereg București és Ploeshti felé nyomul előre. A német SS-alakulatok megkísérelték az ellenállást, de mincsen már szó szervezett ellenállásról és a német erők tuinyomó része a legnagyobb rendtelenségben vonul vissza. A romániai német foglyok száma 300.000-re emelkedett. Bucureštiből északra még folynak a véres harcok, de a szovjet légi erő egyre növekvő támogatást nyújt a szárazföldi szovjet erők előtt fekvő vidékeken is, — közli a Reuter-jelentés.

rendelet a fegyverek, lőszeres és robbanó anyagok beszürogatásáról

Mi, Schmidt Carol hadosztály-tábornok, a 7. hadtest parancsnoka hivatkozással az 1941. június 21-én kelt 1798. számú rendeletemre és a katonai büntető-törvénykönyv 586. szakaszára, hivatkozással továbbá a közrend biztosításának érdekeire, elrendélek a következőket:

1. szakasz. Minden személy, vagy katonai jellegű szervezet, vadászegységlet stb., amely akár engedéllyel, akár engedély nélkül fegyvereket, lőszeresket, vagy bármínő robbanó anyagot tart birtokában, e rendelkezés kibocsátásától számított 24 órán belül az illetékes csendőrségen vagy rendőrségen adja le, ahol az átvételről elismervényt adnak.
  2. szakasz. Aki e rendelkezésnek nem tesz eleget, halálal büntetik.
  3. szakasz. A bűncselekmény megállapítása és kivizsgálása katonai és polgári rendőrtisztviselők hatáskörébe tartozik, akik a vizsgálat befejezésekor az iratokat a letartóztatott vádlottal együtt a 7. hadtest katonai törvényszékének adják át.
- Jelen rendelet az utcán, a nyilvános helyiségekben, a nyilvános és magánintézményeknél történt kiragasztás idején lép életbe és Timis-Torontál, Arad, Caras, Severin és Bihar megyék területére terjed ki.
- Kelt a 7. hadtest székhelyén 1944. augusztus 26-án.
- SCHMIDT CAROL hadosztály-tábornok
a 7. hadtest parancsnoka.
TIRI ezredes-hadbíró,
a katonai törvényszék főügyésze

ARO-MOZI, Timisoara
Távbeszélő 49 94.

Ma utójjára TINO ROSSI legszebb és legjobb filmje:

Egy dal teéretted!
Figyelje szerdai hirdetésünket.

Jellem és icadalmi echöles

A magyar írásművekben régóta nem volt annyi erkölcsi méltóság, mint napjainkban. Kiderült, hogy a jellem még a géniusznál is fontosabb. Ebben a tételben azelőtt csak a tehetségtelen írók hitték, maguk vigasztalására, de ma már általánossá vált. Legkitünőbb íróinknak is minden második szava: jellem, magatartás, kiállás. Keblüket büszkeség dagasztja: az utókor nyilván úgy fog rólunk beszélni, mint az irodalmi erkölcsi fénykoráról.

Bár néha, félénken, úgy érezzük, talán egyhangú is már ez a sok erkölcsi nagy hang: az irodalom végtére is nem legényegylet vagy vasárnapi iskola — és a magyar nyelvben kifejeződő ősi bölcsesség már rég véleményt mondott az írott malasztról.

Es amellet kissé gyanakszunk is. Az irodalomtörténet tanít erre. A görögök harmóniáról beszéltek és Hellas feléről polgárháborúkban veszett el. A középkori költők minduntalan a triuwe-t, a hűséget dicsőítették és a történelem soha nem jegyezt fel annyi árulást, mint a középkorban: keressük csak fel Dante Poklának megfelelő tőjait az Inferno utolsó énekeiben. Carlyle mindig a hallgatásról írt, olyan többszédűen, mint egy hegyi patak... A jellemmel is úgy vagyunk, mint a csókkal: gyakorold és ne magyarul! Te is utánád ugye az olyan író, aki mondjuk, nagyon jótékony természetű, de írásaiban az orruk alá dörzsöli jótékonykedéseit. Vannak szép cselekedetek, amelyeknek az értékehez hozzátartozik az is, hogy letagadjuk a nyilvánosság előtt. Még az alfrivolitás „magatartása” is elviselhetőbb, mint az álkomolyság. A középkor egyes aszkétái bekenték magukat mézsel, azután meghemperegtek tollpelyhben és úgy mentek ki az utcára, hogy ne vessenek rajtuk — és inkább csak odahaza voltak azok, akik akartak lenni: az öngyógykezelés hősei. Vagy gondolj Byron-ra, milyen szörnyű cinikus volt, — és mégis meg tudott halni Missolonghion alatt!

Ne képzeld, hogy a jellem öreg szmoking: nem arra való, hogy szellőztessék és időnként átalakítsanak. SZ. A.

— A ROMÁN RÁDIÓ HIRSZOLGÁLTATÁSÁNAK RENDJE. (Bucuresti). A román rádió, új programja szerint, reggel fél 8-tól fél 11 óráig, déli 1 órától fél 4 óráig és este 7 órától éjtszaka 12 óráig sugároz műsört. A román rádió hirszolgáltatásának időpontja változatlan marad, híreket reggel fél 8 órakor, délnél 2 órakor, este 10 órakor és éjtszaka 12 órakor közvetít. Amennyiben különösen fontos eseményekről van szó, a műsor-sugárzás idejét meghosszabbítják.

HIREK

Aug. 30, szerda
R. k.: Limai Róza
Protestáns: Róza
Ortod.: Sándor

Napkelte: 5.14 ó.
Napny: 18.46 ó.
Holdkelte: 16.44 ó.
Holdny.: 0.42 ó.

Szerkesztőség: Timisoara I., Bul. Regina Maria 3, távbeszélő 59-78. — **Kiadóhivatal:** Timisoara I., Pinta Blatinu 3, távbeszélő 38-10. — **Előfizetés; ár:** Egy hónapra helyben és vidéken, kézbesítéssel 200 lej, előre fizetve három hónapra 570 lej, szárazlappal küldve, vidékre, postán egy hónapra 154 lej. Vidék, előfizetők, ha nem eszéken fizetik az előfizetési díjat, az 20 lejjel nagyobb a befolygatások miatt. **Postatakarékpóztári (CNC) számkiszámla 85 928.** — **Kéziratokat nem szűrik meg és nem küldünk vissza.** — **Aradon előfizetések Metianu-utca 6, hirdetések Szabados-utca 4, szám 4-att, Teclama redában. Távbeszélő: 17-11.**

A timisoarai-temesvári helyörség parancsnokságának rendelete:

A magyaroknak be kell szolgáltatniok rádiókészülékeiket

Timisoara-Temesvár. A timisoarai-temesvári helyörségi parancsnokság a következő rendeletet adta ki:
A Timisoara-Temesvár város területén lakó magyar etnikai származású lakosok kötelesek a tulajdonukban lévő rádiókészüléket beszoolgáltatni.
A beszoolgáltatás a Belvárosban lévő erdélyi kaszárnyában történik, bejárja a Mocsony-utca felől, az 1. lovas tüzérezdémél.
Az átvételt a helyörség közzei végzik és az átvételtől elismervényt adnak.
Minden készüléknek teljesen üzemkes állapotban kell lennie. A készülékek címkével kell ellátni, amely a tulajdonos nevét és lakcímét tünteti fel.
A készülékek nem kell becsomagolni, mivel az átvételi közzegeknek meg kell állapítaniok a készülék gyári jegyét, sorszámát és a lámpák számát.
Az átadás augusztus 29-én, kedden délelött 9 órakor kezdődik és a következő sorrendben megy vége:
1944. augusztus 29-én: I. kerület,
1944. augusztus 30-án: II. kerület,
1944. augusztus 31-én: III. kerület,
1944. szeptember 1-én: IV. kerület,
1944. szeptember 2-án: V. kerület.
Azokat, akik rádiókészülékeiket a meghatározott időben nem szolgáltatják be, a fennálló törvények és rendeletek értelmében büntetik.

A timisoarai helyörség parancsnoka:
Al. Dascalescu ezredes

— A villamos esti közlekedési rendje. A timisoara-temesvári villamos vasút hivatkozással a hadtestparancsnokság ismert rendeletére, amely szerint este 8 óra után az utcán minden közlekedés jöles, este 7 óra után beszoünteteti járatait. A Gyárvárosi Traian-teréről az 1., 2., 3. és 6. számú vjllamosok utolsó kocsjai este 6 órakor indulnak a Belváros, Józsefváros és az Erzsébetváros felé. Ezeknek a kocsjának a Belvárosban csatlakozásuk van a Mehala felé, a Józsefvárosban pedig Fratelia-Ujksoda felé. Valamennyi vonal utolsó kocsjárait, amelyek visszafelé való utjtkban még a közönséggel rendelkezésére állanak, valamivel 7 óra után érkeznek a Gyárvárosba.

— Csávázó por kapható. Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület bányási gazdasági felügyelősége felhívja az érdekelteket gazdakörök figyelmét, hogy Germisan csávázópor érkezett használati utasítással együtt. A gazdakörök jelentsék be igényeiket a gazdasági felügyelőségnek, Timisoara I., Bulevardul Regina Maria 8, szám, I. emelet.

— Fel nem robbant bomba megsebesítet két fiut. Ortisoara-Orcyfalva bányási közszeg határában Zickmann Lázár 17 és Selkan Ádám 14 éves fiuk fel nem robbant bombát találtak. Amikor felvették és vizsgálgatták, a bomba felrobbant és mindkettőt súlyosan megsebesítette. A két fiut kórházba szállították.

— Bucuresti katonai parancsnokának rendelete a német alattvalók jelentkezésére vonatkozóan. (Bucuresti). Teodorescu Iosif hadsereg-tábornok Bucuresti katonai parancsnoka rendeletet adott ki, amelynek értelmében a parancsnokság területén tartózkodó minden 16 és 65 év között lévő német alattvalónak augusztus 27-én este 7 óráig valamennyi személyazonossági iratával jelentkeznie kellett a legközelebbi rendörkerületnél vagy a csendörségen. A német alattvalóknak a jövőben minden erről szóló értesítéstől számított két órán belül jelentkezniök kell a kijelölt helyen. A nem jelentkezöket kémekeként kezelik. A rendelet a témparancsnokságon való jelentkezésre kötelezi a német katonai személyeket is, valamint azokat, akik az SS, SA, AD stb. elnevezésű csapatokhoz tartoznak. Ezek részére a jelentkezési határidő szintén augusztus 27-én este 7 órakor jart le. Azokat, akik nem jelentkeznek, letartóztatják s ha polgári ruhában találják öket, mint kémet kezelik és így járnak el velük szemben. A főváros katonai parancsnokának rendelete a továbbiakban kimondja, hogy azt a katonai vagy polgári személyt, aki a hadseregre vagy polgári lakosságra tüzel, a közbiztonság és a rend érdekében hozott hatósági intézkedésekkel szemben szabotázs- vagy romboló cselekményeket követ el, a helyszínen agyonlövök.

— A timisoarai-temesvári légvédelmi parancsnokság felhívása. Tekintettel arra, hogy a német repülök, még magánosan haladó repülögépek is, gépfegyverrel támadják meg a lakosságot a mezökön, az utcákon, valamint a vonatokon és a mozgásban lévő járműveken, a timisoarai-temesvári légvédelmi parancsnokság felszoilitja a város, valamint a megye lakosságát, hogy minél kevesebbet tartózkodjék és járjon az utcákon, köztérekén, a repülögép-zugás halatára pedig mindenki nyomban vonuljon fedezékbe.

— **Megszünt aradhegyaljai villamosjárat.** Az aradhegyaljai villamos-társaság igazgatósága tudatja az érdekeltekkel, hogy a Radna-Máriaradnáról 21,20, Pancota-Pankotáról 21 és Ghioroc-Gyorokról 22 órakor indult szerelvény nem közlekedik.

— **Iskolás fiu halálos játéka.** (Saj. tud.) Deva-Dévan Ungur Mircea 8 esztendőes elemi iskolai tanuló több pajtsával a Maros partján játszadozott. Játék közben a fegy megcsuszott és beleesett a folyóba, ahol halálát lelte. Holttestét kihalászták és hatósági engedély alapján eltemették.

— **Öngyilkos gazdálkodó.** Lieblich öansági közszegben Heim Mihály gazdálkodó felakasztotta magát és meghalt. Tettét súlyos betegsége miatt követte el.

— **Ügyeletes gyógyszertárak.** Augusztus 29-én, kedden: Aradon: Angel (Miron Cristea-ter), Omescu (Regina Maria-ut 16). — Timisoara-Temesvárott: I.: Jahner K. (Libertáti-ter), II.: Jahner R. (Stefan cel Mare-u. 2), III. és IV.: Bianu (Miron Costin-u. 1), V.: Corvin (Cloşca-u. 18).

Timisoara: CORSO-VOZI Előadás 3-5-kor. Távbeszélő 38-05. Temesvári: Bel. szám 6-1108-1989. Ma: Szökik a kislány — Maria Denissel. Ujdonság! Pompás vigjáték. Max Neufeld rendezése

Apróhirdetések

JÖL FÖZÖ mindenek szakácsnöt alkalmaznak. Jelentkezés: Aradon, Eminescu-u., 15. Jankovics. (926) * **ELADÓ** 3 és 1 lámpás rádió. Arad. Ec. Teodoroi-utca, 3., 4. lakrés. (2375) * **SZURDI PETER** személyazonossági igazolványa elveszett. Megtalálójá a pénz megtarthatja, az papokat adja át a Reclamában, Arad, Eminescu-utca, 4. (2376) * **70 DARAB** angora-nyul ketreccel együtt eladó. Arad, Prometeu-utca, 5., a bujaci-buzsáki-állomásnál. (2377) * **FÖZNI** tudó mindenek állást keres. Arad, Ciotea-u., 21. Szabóné. (2378) * **TISZTVISELÖNÖ**, minden irodalmi munkában jártas, jó számoló, román, német és magyar nyelvűdással, német gyors-

írással állást keres. Ajánlatokat „Szobizható” jelögre kér a timisoarai kiadóba. (4452) * **MÜVELT.** középkorú aszszony, társalkodónői állást keres, vagy egész napra beteg mellé. Ajánlatokat „Pedáns” jelögre kér a timisoarai kiadóba. (4453) * **ELADÓ** 32-es barna magasszárú cipő kifogástalan állapotban. Megetkinthető a Déli Hírlap kiadóhivatalában. (5574) * **KIFOGÁSTALAN** fekete nő; télikabátot, magas nyulánk lakra megvételre keresek. Ajánlatokat „Télikabát” jelögre kér a timisoarai kiadóba. (5575) * **VENNEK** jó állapotban lévő zománcozott edényeket. Ajánlatokat „Zománcozott” jelögre kér a timisoarai kiadóba. (5576) * **MEGRIZHATÓ** csakis rendes, egészséges fiatal mindenek leányt keresep azonnalra. Je-

lentkezésk rendezett iratokkal a Déli Hírlap kiadóhivatalában. (5577) * **BAL-LONKABÁTOT**, kifogástalan állapotban lévőtt vennék közeperteműi nő részére. Ajánlatokat ármegjelöléssel „Ballon” jelögre kérek a timisoarai kiadóba. (5578) * **FÉRFI** részére, magas erős alakra, esököpenyt megvételre keresek. Ajánlatokat ármegjelöléssel „Esököpeny” jelögre kérek a timisoarai kiadóba. (5579) * **RENDES** megbízható nőt keresek kis háztartás vezetéséhez. Cím a timisoarai kiadóban. (4454) * **KARPI-TOS-MUNKÁT** legolcsóbban vállalok, házban is. Timisoara, IV., Pop de Bases-ti u. 7. (4455) * **NÉMETÜL** beszélő kisasszonyt két éves gyermek mellé keresek. Jelentkezni 5-7-ig. Timisoara, III., Feldiora-u., 11., I. 15. ajtó. (4456) *

VESZEK jó állapotban sevvő jöminőségi boy-télikabátot 4 éves gyermek részére. Timisoara, III., Müller, Telegrafului-u., 52. (4457) * **GYERMEKSPORTKOCI** vászjűni, konyhaszekrény eladó. Timisoara, II., Matasarilor-u., 36. (4458) * **KOMOLY**, tanult urjűn házvezetőnönök, vagy anyahelyettesnek ajánlkozok. Csak romoly ajánlatokat esetleg levélbeli megkereséseket kér Popovitsné, Timisoara, III., Porumbescu-u., 7. (4448) * **FÖNÖ** és szövjönöket keres „Gloria” se-lyemszövöggyár R. T., Bragov, Lunga-u., 82. Táv. 27.00. (4742) * **ÜGYVEDI IRODÁJÁT** Jon Rang és Jon Gr. Bantasi ügyvéd Timisoara, III., Aries-u., 6. alatt megnyitotta. Táv. 45-95. (4411) * **POLOSKAIRTÁST** vállalok. Szívességből 51-00 sz. távbeszélő. (4402)

CAPITOL -mozgó, Arad. Táv. 32-22. Előadás 3. és 5-kor. Ma: A legpazarabb sport-látványossági bemutató. Vakmerő mutatványok és si versenyesk a nagy hőmezökön. **Szereltem a ladyponon**

FORUM -mozgó, Arad. Táv. 20-10. Előadás 3. és 5-kor. Ma: Az év egyik legkiemelkedőbb filmje: **Sorsdöntő órák** PAUL LISTER, HILDA HILDE, BRAND, HILDE von STOLZ.

ROYAL -mozgó, Arad. Táv. 19-33. Előadás 3. és 5-kor. Ma: LIDA BAAROVA vjlagsikert aratott filmje. **Az álarcos szerető** eddig nem látott pazar kiállításban.

ARO -mozgó, Arad. Táv. 24-45. Előadás 3. és 5-kor. Ma: CINO CERVI korszakalhotó alakítása. **a Navarra királynöe**